СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рôкъ IX. | Олифантъ, Па. Четверъ 27-го Червня 1901. | Число 26.

Переглядъ тыждневый.

Вôдъ якогось часу веде ся вôйна мѣжъ Спол. Державами а Росiєю. Справдѣ на вôйну сю не иде войско и не стрѣляють арматы, бо се вôйна цлова, але мимо сего втраты по одномъ и другôмъ боцѣ могуть бути дуже великй. Почалась она зъ того, що Спол. Державы наложили податокъ на росiйскiй цукоръ, а Росiя наложила высше цло на американскй машины. Потомъ Сп. Державы наложили податокъ на росiйску нафту, а Росiя на американскй байсиклѣ. Якъ довго ся тиха вôйна потреває и на чôмъ скôнчить ся — побачимо. — Конституцiйнй конвенцiи стейтôвъ Алабама и Верджинiя не врадили доси ще нѣчого важного. Вправдѣ хотѣли бы они вôдобрати зовсѣмъ право голосованя нiґрамъ, якъ се видно зъ бесѣдъ деякихъ делеґатôвъ, а навѣть одного президента конвенцiи, однакъ до сего мабуть не прiйде. Въ каждôмъ разѣ сподѣвати ся належить, що и въ одномъ и другомъ стейтѣ будуть могли голосувати лишь тй люде, що платять певный рôчный податокъ, а черезъ се многй нiґры, якъ люде бѣднй, зôстануть позбавленй найбôльшого горожаньского права, що буде однымъ доказомъ бôльше, якъ »вôльна« Америка зачинає ити взадъ, вмѣсто напередъ. — Страйкъ машинiстôвъ вмѣсто закôнчити ся, прибирає чимъ разъ грознѣйшу поставу. Капиталiсты, що занимають ся выробомъ машинъ, злучили ся разомъ и постановили зложити пôвъ мiлiона долярôвъ на борбу зъ страйкерами. Грошей тыхъ мають уживати передовсѣмъ на спроваджуванє неюнiйныхъ робôтникôвъ на мѣсце страйкерôвъ и плаченє имъ премiй. Въ мѣстѣ Cleveland спроваджено 325 людей на мѣсце страйкерôвъ и плачено имъ денно по 4 доляры премiи 'кромѣ звычайнои платнѣ такъ, що денекотрй заробляли по 7 до 8 долярôвъ на день. Юнiя машинiстôвъ выдала вôдозву, въ котрôй каже, що вôдъ жаданъ своихъ не вôдступить та що въ борбѣ зъ капиталiстами буде мати помôчь не лишь вôдъ всѣхъ тутешныхъ зъорґанiзованыхъ робôтникôвъ, але и машинiстôвъ зъ Анґлiи.

Вкôнци Кубанцѣ видячи, що не мають ся где дѣти, приняли условiя Спол. Державъ 16 голосами противъ 11. Теперь повинно вже все ити скорымъ крокомъ и Куба стати скоро самостойною, если Спол. Державы не кинуть ѣй зновь якого каменя пôдъ ноги.

Соймъ въ Порто Рико має начати радити 4. юлiя надъ тымъ, щобы знесено цло межи Спол. Державами а Порто Рикомъ, а то для того, що доходы сего острова покрывають розходы на его управу. Сего боять ся дуже тй панове, що торгують цукромъ и тютюномъ, бо єслибъ цло справдѣ знесено, то люде могли бъ таншiй цукоръ и тютюнъ дôстати зъ Портко Рико, якъ въ Спол. Державахъ.

Зъ Манiлѣ доносять, що оденъ зъ важнѣйшихъ филипиньскихъ ґенералôвъименемъ Cailles пôддавъ ся Американцямъ вразъ зъ 500 вояками.

Умовы союзникôвъ зъ Хинами майже покôнченй. Хиньске войско дôстало приказъ вертати до Пекину. Рôвночасно розôйшась поголоска, що хиньскй вояки поубивали въ полудневôй Монґолiи христiянъ на приказъ ґенерала Тунґа, принца Туана и князя Лана. Звѣстно, що тй 3 люде вразъ зъ цѣсаревою хиньскою суть найбôльшими непрiятелями чужинцѣвъ, але союзники не годнй ихъ були покарати задля ихъ высокого становища и силы. Такъ отже они притихли на хвилю, а теперь знову зачинають свою роботу.

Мазурскй хлопы въ заходной Галичинѣ зôстали погано обдуренй и ошуканй черезъ безхарактерного попа Стояловского. Ся карикатура знаменито умѣла вдарити въ найчуткiйшу струну житя мазурского населеня, знаменито удавала прiятеля хлопскои справы и вспѣла здобути собѣ мѣжь ними безграничну любовь и довѣре. Були навѣть часы, що уважали они его за мученика хлопскои справы, за святого майже; всѣ одушевляли ся нимъ, боролись за него и слѣпо робили все, що вôнъ казавъ. Поволи однакъ выйшла правда на верхъ, немовь олива. Скоро лишь Стояловскiй сотворивъ сильну партiю, скоро зъ кôлькома своими сторонниками зôставъ выбраный до сойму и державнои рады, почавъ що разъ частѣйше прилизуватись до п. шляхтичѣвъ, тайкомъ зраджувати хлопôвъ и торгуватись о ихъ шкôру. Послѣднй вѣсти зъ Галичины говорять, що Стояловскiй явно вже зрадивъ хлопôвъ, бо чотыромъ посламъ, выбранымъ зъ его партiи до державнои рады, приказавъ вступити до шляхотского польского кола, себто злучитись зъ найбôльшими ворогами хлопскои справы. Дôстане певно за се масну парохiю, а може зôстане й канонiкомъ... Є се лишь оденъ доводъ бôльше, що де галицка шляхта не може нѣчого вдѣяти жандармами, террором, темнотою и пôдкупствомъ, тамъ вышукує рôжныхъ пôдлякôвъ и Юдôвъ, щобы зрадою вôддавали имъ нещасный народъ на поталу...

По цѣлорôчной проволоцѣ, по завзятôй и безупиннôй борбѣ робôтничихъ пословъ, австрiйскiй парляментъ бувъ змушеный въ кôнци ухвалити 9 годинный день працѣ для ґорникôвъ (майнерôвъ). Є се другiй важный здобутокъ, якiй австрiйскй робôтники выборола собѣ въ протягу кôлькохъ послѣдныхъ лѣтъ: — пята курiя выборча, на основѣ якои можуть выбирати своихъ послôвъ до рады державнои и скороченый день працѣ по копальняхъ. Наколи однакъ робôтничiй рухъ буде и на дальше розвивати ся въ Австрiи такъ, якъ до теперь, наколи робôтники вспѣють ще лѣпше зъорґанiзувати ся и выбрати бôльше своихъ послôвъ, тодѣ й здобутки ихъ будуть о много красшй и численнѣйшй.

Мiлiтаризмъ въ Европѣ допѣкъ вже до живого всѣмъ цивiлизованымъ народамъ. Не досыть, що пожирає вôнъ мiлiярды грошей, що деморализує и нищить цвѣтъ молодѣжи, що стоить на услугахъ тыранôвъ и кривдателѣвъ, але въ додатку є тымъ чинникомъ, при помочи якого всякй назадники бажають привернути давнй, або не много вôдмѣннй вôдъ давныхъ, деспотичнй ряды. Въ наслѣдокъ сего всѣ свѣдомй люде (головно робôтники) люблять его такъ само, якъ гадину за пазухою, або провадять зъ нимъ вѣчну борбу. Нѣмецкй часописи пр. доносять, що въ цѣлôй Нѣмеччинѣ пôдготовляють велику демонстрацiю робôтникôвъ противъ мiлiтаризму. Орґанiзованємъ загальнои демонстрацiи має займати ся комiтетъ въ Бруксели.

Зъ пол. Африки дуже мало вѣстей надôйшло сего тыждня и то мабуть тому, що Анґлiйцѣ радй бъ оточити єѣ хиньскимъ муромъ, щобы лише свѣтъ не довѣдавъ ся о правдивôмъ станѣ рѣчей. Зъ того однакъ, що Кiченеръ такъ часто домагає ся свѣжихъ войскъ, а навѣть грозить правительству резиґнацiєю зô становища головного коменданта, можна здогадувати, що не дуже свѣтло веде ся армiи Великои Британiи. Сей здогадъ потверджують также и приватнй кореспонденты. Они доносять мѣжь иншими о битвѣ пôдъ Ермело, де опять полягло або дôстало ся въ бурскiй полонъ до 60 Анґлiйцѣвъ, о забраню имъ богатыхъ засобôвъ въ колонiи Кейпъ черезъ ком. Крiцинґера, тай о удачныхъ и дуже частыхъ нападахъ другого бурского коменданта, Фуша на меншй ихъ постерунку въ пôвнôчнôй части Оренджевои реп. и въ полудневôмъ Трансвалю. Найгôрше непокоить анґлiйске правительство та обставина, що въ самôй Анґлiи дуже сильно росте партiя, яка домагає ся закôнченя полуднево-африканьскои вôйны и лишеня въ супокою Бурôвъ тай бурскй републики. Дня 19. с. м. устроили тй анґлiйскй прiятелѣ Бурôвъ величезне вѣче въ сали Queens Halle въ Лондонѣ, де брало участь до 6000 людей. Ухвалили они, щобы правительство якъ найскорше старало ся закôнчити вôйну, а Бурамъ дало давну незалежнôсть и волю.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Червень.		
27	Ч.	Елисея
28	П.	Амоса, Iеронима
29	С.	Тихона
30	Н.	4. Мануила
1	П.	Леонтiя
2	В.	Юды ап.
3	С.	Меѳодiя натарся.

— **На** выставу до Buffalo, N. Y. приѣздить оденъ знатный нiґеръ зъ Африки, котрый має 55 жѣнокъ. Тôлько три везе зъ собою.

— **Въ** Парижу, въ одномъ дуже заможнôмъ домѣ выкрыла полiцiя страшный злочинъ. Одна богата панѣ и єѣ сынъ тримали въ домовôмъ арештѣ свою дочку, взглядно сестру, черезъ 25 лѣтъ. И паню и єѣ сына замкнула до холоднои, а дочку взяли до шпиталю. Закимъ она выздоровѣє, тайна сего злочину остає при сынови, бо панѣ, здаєсь зъ боязни передъ судомъ, умерла.

— **Щобы** матери могли безъ перешкоды дѣтей слухати богослуженя, зарядивъ оденъ баптискiй священникъ въ New Brunswick такъ, що дѣти пôдчасъ богослуженя мають находитись пôдъ опѣкою пѣстунокъ въ особныхъ покояхъ, а самй матери безъ дѣтей мають бути въ церквѣ.

— **Mr.** L. M. Hedges зъ Чiкаґо має канарка, котрый може высвистати дуже докладно арiю зъ „Yankee Doodle“. Каже, що ледви за 12.000 долярôвъ спродавъ бы того канарка.

— **Коло** Lowell, Mass. знайшли трупа якоись жены, безъ головы и майже безъ жадного убраня. Догадують ся, що жена та походила зъ богатого роду.

— **Нѣмецкiй** конзуль зъ Сiнсiнатi помѣстивъ въ краєвыхъ нѣмецкихъ ґазетахъ осторогу противъ емiґрацiи до Сполуч. Державъ, де, якъ вôнъ каже, у всѣхъ занятяхъ бôльше есть робôтникôвъ, якъ потрѣбно.

— **Хотѣла** вôдорвати бороду православному епископови Тихонови якась Емма Соколова, коли тойже бувъ въ Allegheny, Pa. Коли-бъ не скора помôчь, певно красна борода епископа булабъ остала ѣй въ жмени. Такъ пишуть „Am. Sl. Noviny“.

— **Кравцѣ** зъ Ню Йорку и зъ цѣлого ню-йорского стейту заповѣдають великiй страйкъ, въ якôмъ возьме участь до 300 тысячь людей.

— **Новый** священникъ о. Ю. Чучка, бувшiй редакторъ угро руской часописи »Наука« приѣхавъ до Америки и обнявъ парохiю въ Johnstown, Pa., на мѣсце вôдъѣждаючого до краю о. И. Дзубая. О. Чучка, якъ намъ пишуть, має бути образованый, працьовитый и честный чоловѣкъ. Єсли се правда, то вôнъ зможе богато добра зробити для тутешного угро-руского народа.

— **Негôдне** обходженє ся зъ робôтниками въ бориславскихъ копальняхъ (Галичина) належачихъ до лендербанку, и непорядки въ касахъ братскихъ, выкликали знову великiй страйкъ ґорникôвъ.

— **Градобитя** и пожары, тучѣ, бурѣ и зливы — отсе найновѣйшй и дуже частй вѣсти, якй надходять теперь зъ Угорщины. Мѣжь иншими згорѣло въ селѣ Завадка, ґемерского комiтату, 70 домôвъ; въ Божи, земплиньского комiтату до 100 будынкôвъ, а село Порубка, тренчаньского комiтату, пôшло цѣле зъ дымомъ, бо лишивъ ся въ ньому лишь оденъ-одинокiй домъ. Ще бôльшу шкоду нанесли градобитя, бурѣ и зливы. Перелетѣли они понадъ многй околицѣ, спишского, шарискиго, нiтряньского, земплиньского и турчаньского комiтету, тай знищили всѣ надѣѣ хлѣборобôвъ.

— **Росiйскiй** царь Николай и симъ разомъ зôставъ заведеный въ своихъ надiяхъ, бо дня 18. с. м. вмѣсто пожаданого сына, породила ему царица Александра доньку — вже четверту зъ ряду. Новонароджена донька царя буде охрещена именемъ Анастазiя.

— **Двѣ** корабельнй катастрофы, що привели до утраты житя немало людей, лучили сими днями въ ню-йорскôй пристани. Перше нещасте стало ся въ варстатахъ корабельныхъ, де транспортовый корабель „Ingals“ перевернувъ ся въ часѣ поправы, коли въ ньому находило ся повно робôтникôвъ, въ наслѣдокъ чого 2 людей було забитыхъ, а 25 покалѣченыхъ. Друге нещасте наступило въ наслѣдокъ зъударения ся перевозового корабля „Chink“ зъ кораблемъ „Northfield“. Въ обохъ корабляхъ везло ся до 2000 людей, переважно робôтникôвъ, и заразъ по зъудареню ся, корабель „Northfield“ почавъ потопати. Заки спустили човна, заки надôйшла помôчь, корабель пôйшовъ на дно, а разомъ зъ нимъ (якъ кажуть) втопило ся и кôлька сотъ людей.

— **Велику** чотыро-поверхову каменицю належачу до J. B. Sickles Saddlery Co. въ St. Louis, Mo. знищивъ пожаръ вразъ зъ кôлькома сусѣдскими домами и заподѣявъ на 175 тысячь долярôвъ шкоды.

— **Воздушна** труба перелетѣла 18. с. м. черезъ полуднево-заходну Вiрджiнiю и заподѣяла на кôлька сотъ тысячь долярôвъ шкоды. Сила гураґану була такъ велика, що перекидала домами, неначе пѣрьемъ, а на просторони 10-охъ миль знищила навѣть желѣзничiй насыпъ и довкруги порозкидала шины. Ся сама воздушна труба повалила также всѣ домы въ мѣсточку Gage City и Big Stone Gape, въ повѣтѣ Смидъ.

— **Загадковою** смертiю згинувъ нареченый панны Е. Валтерсъ зъ Мт. Кармель, Па. Звавъ ся вôнъ Д. Рiчардсъ, походивъ зъ Ґрiнъ-Рiджь, Па. и 18 го червня рано мавъ стати пôдъ слюбный вѣнець зъ панною Валтерсъ. Видно однакъ, що не судилось ему дочекати сего щастя, бо 17. червня, вечеромъ найшли его передъ мешканємъ нареченои, зъ прострѣленою головою.

— **Зачуваємо,** що великiй мiсiонарь и докторъ зъ Northampton, Pa. записавъ руску церковь айрискому епископови и поробивъ ще другй »манкименты«, а коли люде про се довѣдались — вôнъ забравъ свои пакетки и згубивъ ся, не знати куды.

— **Расова** ненависть въ Америцѣ немає вже границь, огортає всѣ верствы суспôльности, а найгôрше се, що навѣть многй суды и судѣѣ не суть вôльнй вôдъ неи. Отъ и дня 14. с. м. засуджено на смерть и повѣшено въ Силвенiи, Ґа. ажь 5 муринôвъ наразъ за забиге одного бѣлого чоловѣка. Пять за одного — се троха за много, хотяй бы то були дикуны Готентоты, не то цивiлизованй нiґры.

— **Рѣдкiй** метеоръ, що важить понадъ 300 фунтôвъ упавъ оногдѣ въ земплиньскôмъ комiтатѣ на Угорщинѣ, недалеко Satoralja-Ujhelju. Цѣкаве, що наколи нашй людоньковє зобачили сей камѣнь, такъ заразъ приписали то чудови, а по цѣлôй околици пôйшла чутка, немовь бы нимъ забивъ Панъ Бôгъ неслухняного чорта. Є навѣть такй, котрй присягають ся, що бачили, якъ метеоръ летѣвъ, а злый духъ утѣкавъ передъ нимъ, ажь языкъ вываливъ... Темнота тай годѣ!

— **Повѣсивъ ся** въ хатѣ, надъ лôжкомъ православный дякъ зъ Catasaqua, Pa., Гринь Копча. Причиною сего була его жена, Мадярка, що все гда дуже ему докучала. Небôщикъ бувъ дуже добрый и досыть образованый чоловѣкъ. М. Д.

„Горi-опъ“ все иде въ Америцѣ!

Зъ роботою и ѣдженємъ! Рано робôтникъ »горi-опъ« спѣшить до фабрики, въ полудне »горi-опъ« ѣсть свôй обѣдъ, а опосля »горi-опъ« знову иде до роботы. Ѣсть дуже горячу страву, котра въ наслѣдокъ сего стає для жолудка тяжко стравною. Однаково-жь тая скорôсть, той поспѣхъ не переходять нѣколи безкарно, если не сейчасъ, то по певнôмъ часѣ, а наслѣдками ихъ суть тй великй жолудковй болѣ, зъ котрыхъ повстають всѣ тяжкй и довготреваючй слабости. Хто вôдъ такихъ слабостей хоче себе забеспечити, або вылѣчити вже почавшу ся слабôсть, повиненъ уживати вже вôдъ давна доказане средство, сильный лѣкъ противъ слабостей жолудка, печѣнки и почокъ: Тринера Лѣчниче Гôрке Вино, котре рôвночасно есть знаменитымъ и прiемнымъ чистителемъ крови и єсть потрѣбне при такôй погодѣ, яка теперь панує. Се правдиво лѣчниче гôрке вино продукує лишь Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill., а въ аптикахъ всегда жадайте лишь правдивого вина Тринера, а не берѣть яке небудь пôдроблене безъ лѣчучои силы, яке тутъ и тамъ накидають. Правдиве Гôрке Вино Тринера поручають лѣкарѣ, якъ знаменитый лѣкъ на почки и оно малобъ бути въ кождôй хатѣ, помагати кождому и хоронити передъ всѣми слабостями, повставшими зъ непогоды и ѣдженя.

„SVOBODA"
(LIBERTY.)
The Little Russian Weekly, published every Thursday by the Svoboda Publ. Co., 111 Lackawanna Str., Olyphant, Pa.

Established 1893.

Advertising rates furnished on application.

Entered at Olyphant, Pa. Post Office as Second Class Matter.

„Свобода"

часопись для руского народа въ Америцѣ и орґанъ »Р. Н. Союза«, выходить що тыждня въ Чотверъ и коштуе:

Въ Америцѣ на рôкъ	$2.00
„ „ „ пôвъ року	1.00
„ „ „ чверть року	50
„ „ „ оденъ мѣсяць	18
До старого краю на рôкъ	$2.00

Оплачувати ґазету треба всегда зъ горы (напередъ).

Адресъ:
„SVOBODA"
111 Lackawanna Str.,
OLYPHANT, PA.

Грошѣ треба посылати въ реджістрованôмъ листѣ, або черезъ експресовый або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то е карточку, котру дôстанете вôдъ почтара або аґента на експресовôмъ офісѣ, пôшлѣть намъ, бо безъ того мы не годнй грошей дôстати.

БЕЗЪИМЕННЫХЪ ДОПИСЕЙ НЕ ПРИНИМАЕМО.

Хто хоче, щобы его адресъ змѣнити, мусить подати намъ, кромѣ нового, также свôй старый адресъ.

☞ Черезъ нашу редакцію можна замовляти и пересылати грошѣ для всѣхъ старокраевыхъ рускихъ ґазетъ и другихъ выдавництвъ.

Пояснене.

Зъ кольоніи Sifton, Man., Канада дôстали мы слѣдуюче письмо:

ДО
головнои рады товариства Рускихъ церковныхъ громадъ въ Америцѣ.

Богъ Всемогущій най благословить каждый крокъ Вашои працѣ, котра безъ сумнѣву приносить и принесе краснй овочѣ. Канадійскй Русины также не засыпляють — однакъ народъ тутъ ще за бѣдный, щобъ мавъ часъ подумати, стати о своихъ силахъ. Однакъ ту и тамъ закладають ся парохіи, будують ся церкви, школы и т. д.

Понеже на кольоніи Sifton, Manitoba и въ сусѣдствѣ побудованй вже церкви, прошу въ имени всѣхъ, звольте намъ прислати докладнѣйшй информаціи. Я знову изъ своеи стороны старати ся буду, щобъ тутейшй громады належали до Вашого товариства.

Въ надѣ, що моему прошенію удовлетворити схочете

Пишу ся
Зъ высокимъ поважанемъ
Василь Цѣхоцкій,
учитель.

Въ виду сего уважаемо за вôдповѣдне дати публичне пояснене, закимъ будуть выдрукованй статуты, всѣмъ тымъ, що не знають докладно цѣлей нашого товариства, якъ слѣдуе:

Цѣлею новооснованои нашои церковно-народнои орґанізаціи есть: всѣ громады церковнй злучити въ одно товариство, такъ въ Сполуч. Державахъ, якъ и Канадѣ; спроваджувати священникôвъ для тыхъ громадъ, котрй будуть ихъ потребовати; закладати рускй школы, читальнѣ, хоры, братства тверезости, церковнй и свѣтскй товариства, спôлки всякого рода, помагати бѣднымъ церквамъ морально и матеріяльно, провадити місій церковнй, устроювати вѣча, залагоджувати всякй непорозумѣня и споры, громадамъ, котрй ще не въ силѣ утримати священникôвъ сталыхъ, посылати вôдъ часу до часу місіонарôвъ, щобы заспокоити ихъ по требы релігійнй и народнй, словомъ, хоронити нашъ народъ въ Спол. Державахъ й Канадѣ передъ вынародовленемъ. Канадійска Русь лежить намъ дуже на серци.

Скоро лишь утворить ся и взросте нашъ фондъ місійный, будемо старати ся выслати до Канады на пару мѣсяцѣвъ одного зъ нашихъ тут. священникôвъ.

Просимо старати ся утворити въ Канадѣ при кождôй церкви т. зв. комітеты церковнй, складаючй ся бодай зъ 6 членôвъ: предсѣдателя, секретаря, касіера и ихъ трохъ заступникôвъ. Нехай кожда громада скличе мітинґъ и если мітинґъ ухвалить приступити до нашого товариства, тогды нехай предсѣдатель и секретарь напишуть до нашого товариства, що хочуть приступити. На разѣ не платить ся жадного вступного. Однакъ вже теперь просимо збирати добровôльнй жертвы на фондъ місійный и грошѣ просимо высылати до нашого касіера пôдъ адресою: Mr. John Glowa, Postmaster, Excelsior, Pa., U. S. A. а спись жертвъ до секретаря товариства пôдъ адресою: Rev. Nicholas Pidhorecky, 76 Grand Str., Jersey City, N.J., U. S. A.

Наше товариство постарае ся о чартеръ для всѣхъ громадъ церковныхъ въ Сп. Державахъ и Канадѣ.

При тôй нагодѣ дякуемо п. В. Ц. и другимъ канадійскимъ Русинамъ за щирй слова заохоты и маемо повну-надѣю, що незадовго Русины въ Сполуч. Державахъ и Канадѣ, подавши собѣ взаимно руки, станутъ на твердôй основѣ и скоро будуть поступати впередъ своими власными силами, не спускаючи ся на жадну чужу помôчь, чи то зъ краю, чи звôдки инде.

Вôдъ Головнои Рады товариства Рускихъ церковныхъ громадъ въ Сп. Державахъ и Канадѣ.
о. Н. Стефановичъ, предсѣдатель. о. Н. Пôдгорецкій, секретарь.

ОСТОРОГА НА ЧАСѢ.

Не есть се вже тайною для нѣкого зъ насъ въ Америцѣ, що найбôльше зъ усѣхъ еміґрантôвъ запивають ся Славяне та Литовцѣ. Не говорю ту про пите въ мѣру, але маю на думцѣ налогове заливане ся поганою, дешевою вискою та послѣдного сорта пивомъ, що доводить людей дуже часто до божевôля. Хто бы не вѣривъ, кôлько можуть „выжльопати" пива або виски декотрй людцѣ, най потрудить ся въ день выплаты до якои малои мѣсцевости, де жіють Русины, Поляки та Словаки, а перекопае ся наглядно. Слѣдуючого дня бачити можь передъ хатами безмѣрне число бочôлокъ зъ пива, а участники забавы або сплять зъ похмѣля, або запивають ся дальше, буцѣмъ то куруючись або, що звычийно бувае, сидять ще въ арештѣ, дожидаючи розправы за побите.

Питаю ся, чи можна радити надъ чимъ хосеннымъ зъ пяными людьми тай въ загалѣ, чи можна надѣяти ся якои будучности для опянѣлого народу? Тй люде самй зведуть ся на нѣнащо и ще вщеплять въ своихъ дѣтей убійчу отрую алькоголю.

А вже-жь, що про всѣхъ нашихъ людей говорити того не можна, та хто живъ довшій часъ помѣжь ними, приглядавъ ся ихъ житю, тому пэвно насунеть ся питане: „якъ такъ дальше пôде, чи въ вôльный часъ вôдъ роботы не стануть пити всѣ робôтники и лишь выключно въ питю шукати потѣхи житя? А о пите въ Америцѣ такъ легко..."

Щобъ дати доказъ, якй поганй суть наслѣдки піяньства, я розкажу лишь три случаѣ, якй лучили ся за часъ мого короткого душпастырства въ Америцѣ.

Було се три роки тому въ осени. Десь такъ коло десятои години въ ночи, коли я сидѣвъ при столику, занятый писанемъ, вôдчинили ся зъ лоскотомъ дверѣ моеи комнаты, до котрои впала женщина. Розумѣе ся, що я налякавъ ся зразу вôдвѣдинами такого гостя, схопивъ ся зъ крѣсла, а вôдступившись въ задъ, поспитавъ, чого ѣй треба. Она зложила руки, мовь до молитвы, клякнула передъ мною и стала благати по словацки:

„Отче духовный, ратуйте мою душу!"

Я змѣркувавъ, що она мусить бути недужа, а успокоившись, приглянувъ ся ѣй близше, приказуючи пôднести ся. Була се женщина якихъ 40 лѣтъ, простоволоса, въ нôчнôй, помаранôй сорочцѣ, зъ лицемъ нужденнымъ, блѣдымъ.

„Що тобѣ хибуе?" — поспытавъ я еи.

Она дрожала на цѣлôмъ тѣлѣ, а коли я втихомиривъ еи, она розказувала таке:

„Чорты мене гонять, переслѣдують мене на каждôмъ кроцѣ". Дальше просила, щобъ я выгонивъ зъ неи тыхъ злыхъ духôвъ, а коли я еи впевнявъ, що ѣй лишь привиджуе ся лихе, що злй духи не мають до неи такои моци, она похитувала недовѣрчиво головою, ажь наразъ якъ не скрикне: „А отъ, дивѣть, якъ на стѣнѣ танцюють, плещуть въ долонѣ и смѣють ся, вказуючи менѣ вôдъ носа", и подала ся зъ крикомъ до дверей, хотячи утѣкати. Але на щасте надôйшло тодѣ двохъ людей, що шукали за нею и здержали. Вôдъ нихъ дôзнавъ ся я, що сеся женщина любила пити виску, а послѣдними часами такъ до неи привыкла, що навѣть въ ночи не могла обôйти ся безъ неи. Розумѣе ся, що при тôмъ не ѣла нѣчо або дуже мало. Чоловѣкъ еи робивъ въ майнахъ одного тыждня на день, а другого на нôчь, а жѣнка за той часъ заливала ся вискою, то за свои грошѣ, то знову за грошѣ „бординґерôвъ". Въ кôнци дôйшло до того, що она не могла спати, въ ночи зачали привиджувати ся ѣй различнй потворы та чорты. Она стала кропити ихъ свяченою водою, вôдганяла хрестомъ, але се нѣчо не помагало, ажь въ кôнци стала передъ ними утѣкати въ лѣсъ, вырвавши ся зъ лôжка. Въ той способъ забѣгла она до мене. Робôтники забрали женщину до хаты, прикликали лѣкаря, а той приказавъ вôдослати еи до дому божевôльныхъ, бо ствердивъ, що она збожеволѣла наслѣдкомъ надмѣрного уживаня виски. Сеся женщина умерла до рока.

Другій случай:

Се було минувшого року въ лѣтѣ. Я ще бувъ въ лôжку, якъ до дверей моеи спальнѣ пукае дякъ, кажучи, що въ кухни жде якійсь чоловѣкъ зъ револьверомъ въ рукахъ, котрый утѣкъ схоронити ся до мене передъ якимись напастниками.

„Може вôнъ пяный?" — поспытавъ я дяка.

„Щось таке якъ бы бувъ пяный, або варіятъ".

Не велику мавъ я охоту сходити въ долину до такого гостя, але таки зачавъ я хутко одягати ся цѣкавый, що бы се могло бути. Коли я хотѣвъ вôдчинити дверѣ, почувъ переразливый верескôтъ чоловѣка, що пустивъ ся зъ кухнѣ горѣ сходами до мене. Я вхиливъ трохи дверей и крикнувъ на него: „Ты чого ту йдешь?" А вôнъ тремтячи на цѣлôмъ тѣлѣ: „Йой еґомосць! Забити мене хотять, напосѣли ся на мое жите!" и зъупинивъ ся на сходахъ. „Положи револьверъ!" — крикнувъ я въ друге. Вôнъ вôдложивъ, вôдзываючи ся до мене: „Не бôйте ся, я вамъ нѣчо не заподѣю, ходѣть ту до мене, я васъ поцѣлую въ руку" и зôйшовъ въ долину, лишаючи револьверъ. Я зôйшовъ въ долину, а коли успокоѣвъ чоловѣка, дôзнавъ ся я вôдъ него, що вôнъ утѣкае передъ якимись людьми, що его вже вôдъ досвѣта гонять и доконче хотять убити. На свою оборону купивъ собѣ револьверъ, але що тй люде не злякали ся того, вôнъ утѣкъ ажь до мене. Выпытуючи ся его то про се, то про те, я вытягнувъ зъ него, що вôнъ уживавъ виски, цѣлу минувшу нôчь не спавъ а пивъ, а попри тôмъ не ѣвъ нѣчого. Выходило, що вôнъ зачавъ вже варювати зъ піятики, бо нѣкому анѣ не снило ся наставати на его жите. Я вымôгъ на тôмъ чоловѣцѣ, що переставъ пити, вôнъ прійшовъ до себе и нынѣ есть цѣлкомъ здоровъ.

Третый случай:

Се було недавно вже сего року. Прійшовъ до мене чоловѣкъ зо своимъ краяномъ и просить въ мене свяченои воды та свяченого зѣля, бо, каже, що чорты малюють его по всѣхъ стѣнахъ, а въ ночи не може ихъ спекати ся, такъ налазять до него. Такй оповѣданя для мене вже не новина, то-жь впростъ пытаю ся, чи не вживавъ вôнъ за богато виски. Зразу таѣвъ ся, та въ кôнци выспѣвавъ все. Казавъ, що »дакусъ« выпивъ при »оказіи«, а якъ бувъ на весѣлю, то позволивъ собѣ, а пôдхмеленый потурбовавъ трохи другого краяна. И нѣчого бы не було, ажь ту надъ раномъ, якъ ще гостѣ кôнчили забаву, той его краянъ якъ не подивить ся на него недобрыми очима, а по нѣмъ ажь морозъ перейшовъ. Сейчасъ зачало его печи въ грудяхъ, въ головѣ, на стѣнахъ почали танцювати чорты, а декотрй зъ нихъ такъ до него осмѣлили ся, що щипали его по рукахъ та ногахъ. Тодѣ вôнъ почавъ утѣкати въ лѣсъ, хотѣвъ кинути ся пôдъ колѣю, опôсля придержали его якісь Американцѣ и вôдставили до шпиталю для божевôльныхъ. Тамъ вôнъ трохи подужавъ и выйшовъ на волю, та що зъ того, коли чорты не вôдчепили ся вôдъ него.

Той чоловѣкъ ходивъ до мене дуже часто все зъ тою самою пѣсенькою на устахъ, про переслѣдуване чортôвъ, ажь въ кôнци десь стративъ ся.

Ось до чого доводить надмѣрне уживане виски та пива. А такихъ случаѣвъ богато, на жаль, дуже богато. Не гадайте, що за часъ мого побуту въ Америцѣ бачивъ я лишь отй три случаѣ, нѣ! я ихъ бачивъ бôльше, а не згадую ихъ тому, що всѣ они майже подôбнй до себе. Гадаю, що выстарчить и те написане, абы доказати, якъ кôнчать жите тй, що не знають на нѣчо друге обернути запрацьованыхъ грошей, якъ лишь выключно на виску и пиво.

Хто перечитае те мое писане може спитати: О, кажешь другимъ не пити, а хиба ты самъ не выпешь нѣколи? На те я вôдповѣмъ: Чому нѣ, и я выпю, але зъ розумомъ, пôдъ мѣру тай то не все и всюды, але хто не потрафить такъ поступати, а пе, ажь не збожеволѣе, для такого одинока рада: не пити анѣ одной чарки.

С.

Дописи.

(11).

З України.

»Стукайте ся і відчинить ся вам«! Сказав людям Син Божий, то ми все стукаемо ся і стукаемо ся аж щіколоткам боляче, а ті, хто нам повинен відчинити, мають камяні душі і серця! Вони глухі сьліпі, без краю темні і через те то не звертають уваги не тільки на наші грюкотиня до них, але забули і всї закони, не кажучи вже про морально людські, але і Божеські. А ми все стукаемо ся!..

В Петербурзї земляки заходили ся було безлїчно яким вже разом, прохати знов про дозвіл часописи на українській мові. Проповано часопись ту назвати »Слово« і мати еї тижньовою, та ще і з малюнками. Грошей, кажуть, е стільки, що »Слову« забезпечено істноване не меньше як на два роки, не звертаючи уваги на прибутки від підписчиків й інче. Кажуть, що було буцїм вже вдали ся і до »Главнаго Управленія по дѣламъ печати« об тому, але там добробажаючі люди щиро нарадили поки що припинити ся з тією справою. Кажуть, що буцїм то саме зараз переглядаеть ся увесь закон (уставъ) про »печать«, а заразом і про українські справи лїтературні. Кажуть, що нашому слову можно сподївати ся полегкости, бо, як не як, а час, культура все таки беруть свое і кожде варварство відпихають позад. Дай то Господи!

Поки-ж сонце зійде, то роса вже виїдае нам очи: V-ту книжку »Літ. Наук. Вістн.« до України не пущено цензурою. Цей випадок нас всїх дуже засмутив, тим більше, що ми не знаемо, чи це тільки одну книжку заборонено, чи і зовсїм той единий орґан, який ми мали доси задля всеї України (всї остатні часописи галицкі ані за віщо до нас не пускають ся) відняли від нас!

Не швидко мабуть сьвіт правди поборе ті темні сили, які облягли нас, наоколо, та й давлять нас до нестями! Та й чи одних тільки нас!?...

Чутка йде, що академія російська пропонуе викинути з обходу російської граматики літери, перве на перве: »ѣ«, а потім й »і«, »е«, »v« і »ө«.

Херсонщина наша, не дивлячи ся і на весну, все ще голодуе. Живуть люде зовсїм без хліба, та й чи буде він у них коли, хто його знае. Через зимову голоднечу хлїбороби своїм і чужим глитаям, звичайно за безцінок, позапродували ґрунти на два-три роки наперед, а власно тепер і сїяти ні на чому. До того-ж і заробітку ніякого нігде не мае. Зараз на плянтаціях цукрових бураків роблять по 15 копіек на день.

Та й таку роботу мають тільки щасливі, велика-ж решта голоти голодної дивить ся на тих небогацьких, та завидки їсть.

Читаемо навіть у столичних (петербурских) часописях: »Правленіе Харковскаго Общества распространенія въ народѣ грамотности«, переглянувши питане про неодмінну потребу в школах задля українських дітей по селах викладової рідної мови, відмовило тому неґативно!... От таке! Хвалив ся я вам, та й дарма, бо вийшов пшик!...

Темні сили побороли!

Українець.

Зъ Shamokin, Pa.

Дня 18. с. м. вôдбувъ ся въ Шамокинъ, Па. испытъ рускихъ школярôвъ. По Службѣ Божôй, котру вôдспѣвавъ мѣсцевый священникъ о. Ив. Констанкевичь, згромадили ся въ церковнôй сали дѣти и ихъ родичѣ и розпочавъ ся испытъ. Мѣсцевый учитель Мих. Бачиньскій попросивъ о. Ст. Макара зъ Mt. Carmel, Pa., щобъ вôнъ завдававъ дѣтямъ пытаня, а то тому, щобы родичѣ побачили, що школярѣ справдѣ не дармували цѣлый рôкъ въ школѣ. — Испытъ выпавъ дуже добре. Дѣти плавно вôдповѣдали на всѣ поставленй имъ пытаня зъ релігіи, исторіи Руси, ґеоґрафіи, рахункôвъ, зъ руского читаня и оповѣданя. Безперечно, що учитель М. Бачиньскій розумѣе свое зване и занимае ся школою совѣстно, за що належить ся ему похвала. По скôнченю испыту, промовили до дѣтей о. С. Макарь и о. И. Констанкевичь, заохочуючи дѣтей до науки, по чôмъ о. Констанкевичь роздавъ дѣтямъ нагороды. — Саля, въ котрôй вôдбувавъ ся испытъ, була гарно прикрашена цвѣтами и зеленю.

С.

Зъ Stuartburn, Man., Canada.

Почтенна Редакціо!

Зъ нашои кольоніи пôйшовъ оденъ чоловѣкъ именемъ Д. Колодрубскій на роботу, ще минувшои осени и не дававъ жадной вѣдомости, де ся повертае, и такъ минула цѣла зима, а его таки не було. Ажь въ апрѣлю знайшовъ его оденъ фармеръ-анґликъ, якъ снѣгъ згинувъ, въ корчахъ неживого, зъ выѣденовъ тваревъ и пôвъ гнилого. Коло небôщика не знайшли нѣчо, навѣть не було нѣ шапки, нѣ капелюха и кишенѣ були всѣ порожнй. Отже не знати, чи вôнъ самъ замерзъ, чи що?

Весна ту розпочала ся 7. апрѣля и досыть красна погода, але земля ще не высхла зъ причины, що въ осени дощѣ наляли були доста.

Зъ нашои кольоніи люде розходять ся по зарôбкахъ по заможныхъ фармерахъ. Фармеры платять на 7 мѣсяцѣвъ вôдъ $125 до $160.

Теперь мушу ще сказати, що насъ ту е до 300 родинъ, а вже близько два роки якъ мы свого душпастыря видѣли, а буковинскихъ лишень 100 родинъ, а они мають свого священника въ кождôй часъ, навѣть и на свята приѣздить до нихъ, а нашого отчика якъ не видко такъ и не видко. Ту знову помѣжь насъ ходять баптисты и проповѣдують свою науку по межи нашъ народъ. Оденъ баптистъ повѣдае, що вже пристало до его религіи зъ 20 людей и навѣть баптиска спôлка хоче тутъ будувати свою церковь. Оденъ баптистъ (не знаю якъ вôнъ называесь) навѣть звѣнчавъ двѣ пары за дурно, и роздае на рускôмъ языцѣ книжки и старй лахи за дурно, хто лишь до него пристане. Чи-жь то не смѣхъ для насъ всѣхъ Русинôвъ, що нашихъ священникôвъ такъ богато есть въ старôмъ краю и ту въ Спол. Державахъ, а мы ту въ Канадѣ анѣ одного не маемо. Видко, що не дуже дбають тй отчики за заблудшими овечками.

Николай П.

СПРАВЫ „Р. Н. СОЮЗА."

Хотячй приступити до „Союза" най посылають вступне и мѣсячне до касіера:

Alex Shlanta,
Postmaster.
MAYFIELD, PA., Lack. Co.

И увѣдомлять секретара пôдъ адресою:

D. D. Pyrcz,
P.O. Box 355,
OLYPHANT, PA., Lack. Co.

Хто бы бувъ покривдженый вôдъ котрого зъ урядникôвъ »Союза«, нехай пише до предсѣдателя:
REV. A. BONCHEVSKY, 10 May str. Ansonia, Conn.

Квитъ

на $300.00, котрй я получивъ зъ касы »Р. Н. Союза« яко посмертне по моѣй женѣ Юліи, за що складаю сердечну подяку и жичу, щобы »Союзъ« розвивавъ ся якъ найбôльше.

Mayfield, Pa 20. юнія 1901.

Иванъ Штехъ.

СВѢДКИ:
Ив. Смерекъ,
Яцко Адамякъ.

Квитъ

на $300.00, котру суму я одержавъ яко посмертну запомогу зъ »Союза« по моѣй женѣ Теодозіи, за що сердечно дякую всѣмъ членамъ »Союза« и заразомъ братству св. Василія В. въ Priceburg, Pa.

Priceburg, Pa 9. юнія, 1901.

Григорій Гавранъ.

СВѢДКИ: Стеф. Турокъ,
Семко Гузелякъ,
Гр. Фалатъ.

ПОСМЕРТНЙ † ВѢСТИ.

Марія Косаръ, жена Димитрія Косара, чл. руского братства св. Кирила и Методія зъ Мейфилдъ, Па. и члена „Союза" ч. гол. кн. 439, замешкалого теперь въ Carbonado, Wash., умерла дня 4. мая с. р. при полозѣ.

Юлія зъ Барановъ Таборъ, жена Андрея Табора, чл. руского братства Пр. Богородицѣ въ Bellevernon, Pa. и чл. „Союза" ч. гол. кн. 2062, умерла дня 29. мая с. р.

Вѣчная имъ память!

Конвенцiя урядниковъ „Руско-Народного Союза“.

Сегорôчна конвенцiя урядниковъ »Р. Н. Союза« вôдбулась дня 11. с. м. въ Buffalo, N. Y.

Кромъ урядниковъ на конвенцiи присутными були оо. М. Балогъ, зъ Trauger, Pa. и Н. Стефановичь, зъ Pittsburg, Pa. и мѣсцевй члены »Р. Н. Союза«.

Нарады розпочались точно о годинѣ 9-ôй рано.

Предсѣдателемъ пôдчасъ нарадъ выбрано о. А. Вовчевского, голову нашого товариства, а секретаремъ п. В. Гришке. Першiй голосъ забравъ гол. секретаръ Денисъ Пирчь, а опôсля касiеръ Алексiй Шлянта. Зô справозданя тыхъ головныхъ урядниковъ ось що дôзнали ся присутнй про »Р. Н. Союзъ«:

»Р. Н. Союзъ« числить высше **3500** членôвъ, до котрыхъ належать также женщины числомъ **49** и **347** дѣтей.

Братства, що належать до »Р. Н. Союза«, суть слѣдуючй:

ВЪ ПЕНСИЛЬВЕНIИ:

Братство Пр. Богородицѣ въ Bellevernon,
" св. Андрея " Breslau,
" св. Духа " Charleroi,
" св. Ар. Михаила " Eleanora,
" св. Петра и Павла " Glen Lyon,
" св. Ар. Михаила " Homestead,
" св. Ар. Михаила " Irwin,
" св. Петра и Павла " Jessup,
" Пр. Богородицѣ " Lansford,
" Пр. Покровы " McAdoo,
" св. Кир. и Мет. " Mayfield,
" св. Iоана Хр. " Mayfield,
" св. Димитрiя " Mt. Carmel,
" св. Петр. и Пав. " Mt. Carmel,
" св. О. Николая " Old Forge,
" св. Iоана Хр. " Olyphant,
" св. О. Николая " Pittsburg,
" Дѣвоче " Pittsburg.
" св. Василiя В. " Priceburg,
" св. Спаса " Rhone,
" Пр. Богородицѣ " Sayre,
" св. Iоана Хр. " Scottdale,
" св. Кир. и Мет. " Shamokin,
" св. Йосифа " Shamokin,
" св. Ар. Михаила " Shenandoah,
" Пр. Богородицѣ " St. Clair,
" св. Ар. Михаила " Soldier,
" св. Прор. Илiи " Scranton,
" св. Василiя В. " Simpson,
" св. Iоана Хр. " Trauger,
" св. Петр. и Пав. " Trauger,
" Трехъ Святител. " Whitney.
" св. Прор. Илiи " Mahanoy Plane,
" Усп. Пр. Богор. " Northampton.

ВЪ СТЕЙТѢ NEW YORK:

Братство св. Петр. и Пав. въ Syracuse,
" св. Iоана Хр. " Buffalo,
" св. О. Николая " Auburn,
" св. О. Николая " Troy,
" св. Ар. Михаила " Elmira,

ВЪ СТЕЙТѢ NEW JERSEY:

Братство св. Петр. и Пав. въ Jersey City,
" св. О. Николая " Passaic.

ВЪ СТЕЙТѢ VERMONT:

Братство Покр. Пр. Богор. въ West Pawlet.

ВЪ СТЕЙТѢ MISSOURI:

Братство св. Арх. Михаила въ St. Louis.

МѢСЦЕВЙ СОЮЗИКИ:

Въ Пенсилвенiи: Mayfield, Old Forge.
Въ Ню Йоркъ: Йонкерсъ.
Въ Конектикутъ: Waterbury.

Поединчихъ членôвъ нема, бо пôсля ухвалы конвенцiи въ Pittsburg, Pa., »Союзъ« зъ поединчими членами нема нѣчого бôльше до роботы. Хто хоче бути членомъ »Союза« мае належати до якогось братства або до »Мѣсцевого Руско-Народного Союза«.

Въ тôмъ роцѣ приступило до »Союза« **892** новыхъ членôвъ и слѣдуючй новй братства:

Братство св. Арх. Мих. въ Soldier, Pa.
" " Iоана Хр. " Scottdale, Pa.
" " Духа " Charleroi, Pa.
" " Илiи " Scranton, Pa.
" " Арх. Мих. " Irwin, Pa.
" " Iоана Хр. " Mayfield, Pa.
" " Василiя В. " Simpson, Pa.

(Дальше буде).

Школьный фондъ.

На сей фондъ остатными часами зложили:

Одна зъ рускихъ громадъ въ Америцѣ . . . $2.05

Урядники »Р. Н. С.« на рôчной конвенцiи б. р. въ Buffalo:

в. Огущакъ Антôнъ	$1.00
" Курила Олекса	1.00
" Голодъ Дiонизiй	1.00
" Вовчевскiй Антôнъ	1.00
" Арванъ Иванъ	1.00
" Бурштинъ Иванъ	1.00
" Шарпонь Алексiй	50
" Гришко Василь	25
	$6.75
Разомъ	8.80
Вже квитована сума	187.60
Фондъ школьный выносить	**$196.40**

Зарядъ школьного фонду ухваливъ дати запомогу $50.00 Михайлови Курила зъ Elmira, N. Y., котрый скôнчивъ высшу мѣсцеву школу и мае вписатись на курсъ инджинерiя на Lehigh University.

Русины! Не забувайте на сей фондъ, бо кождый центь вернесь колись зъ великимъ процентомъ, для добра всього нашого народу. За присланi жертвы спаси Богъ, а о дальшi просимо.

Ант. Вовчевскiй, касiеръ.

— **Въ** The Elmira Advertiser зъ 7. юнiя б. р. читаемо слѣдуюче: Михайло Курила, що скôнчивъ сего року „The Elmira Academy“, мае замѣръ записатися на курсъ цивiльнои и електрикальнои инжинерiи на „Lehigh university“. Вôнъ мае заледво 16 лѣтъ, значно розвиненый и говорить плинно по руски, польски та нѣмецки. Его родичѣ суть Русины. Способности его и талантъ суть богато обѣцюючй.

— **Наукове** товариство им. Т. Шевченка у Львовѣ зачало давати свои выдавництва въ замѣну за выданя товариства Conncticut Academy and Sciece въ New Haven, Conn.

— **Зъ** Gilbert Plains, Man., Канада пише намъ п. С. Ґеникъ: Въ сѣй околици було троха прикро минувшого року. Весна була мокра. Заледво 25. мая скôнчилось сѣяне пшеницѣ, а вôвса и ячменю въ половинѣ червня. Фармеры бѣдують черезъ бракъ годôвлѣ для робучои худобы. Сѣна трудно достати. Тонъ сѣна 8—10 дол., овесъ 50 цнт., бараболя 25, пшениця 60, ячмѣнь 40, яйця 10 цнт. тузѣнъ. До дворця желѣзничого 10 миль вôдъ галицкои осады.

— **Кровь** робôтниковъ потекла въ Matteavan, W. Va., де страйкуючй майнеры хотѣли змусити неюнiйныхъ робôтниковъ, щобы перестали робити въ майнахъ. Капiталiсты однакъ уоружили на борзѣ 20 шибениковъ, котрй выстрѣлили до майнерôвъ и двохъ зъ нихъ ранили смертельно, а одного лекше.

— **Новый** военный корабель Спол. Державъ „Illinois“, якiй 13. с. м. бувъ спущеный на воду въ бостоньскôмъ портѣ, показавъ ся найшвидшимъ кораблемъ на свѣтѣ, (якъ орекли знатоки), бо може зробити 17·31 узлôвъ на годину.

— **Канадiйскй** робôтники, котрй належать до Tracmen's Union и працюють при желѣзници Canadian Pacific, застрайкували вôдъ 17. с. м. домагаючись бôльшои платнѣ. Всѣхъ страйкерôвъ числять на 3500.

— **Просимо** всѣхъ, хто взявъ до розпродажи руско-анґлiйскiй провôдникъ и календарѣ, щобы чимъ скорше зробивъ зъ нами рахунокъ.

Редакцiя.

НОВИНКИ.

Достане безплатну пораду.

Кождый, хто мае яку справу до суду въ старомъ краю, а напише до головного уряду Руско Народного Емiграцiйного Дому въ Америцѣ на адресу: REV. N. PIDHORECKY 76 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Руско-Народ. Емiграцiйный Домъ мае свого руского адвоката въ краю.

— **Доноситъ** намъ ч. Олекса Галущакъ, що бувшiй учитель въ Сифтонъ, Ман., Канада, Василь Цѣхоцкiй повѣсив ся въ Вiннiпегъ, Ман., де дня 21. с. м. прiѣхавъ бувъ здавати испытъ учительскiй.

— Близь Шамокинъ, Па. на стацiи Big Mountain напали дня 16. с. м. на телеграфiсту Ганана и его прiятеля Горана, незвѣстнй злочинцѣ, задурили (приспали) ихъ хлороформомъ и черезъ мыльне наставлене зворотницѣ хотѣли выкинути зъ шинъ и обрабувати надходячiй поѣздъ. И були бы свого доконали, але на щастье телеграфiста зôбравъ всѣ свои силы, кинувъ ся до зворотницѣ, въ одной хвили навернувъ еѣ на мѣсце и поѣздъ щасливо переѣхавъ дальше. За злочинцями слѣдять власти.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦIИ.

Дописи зъ Gonor, Man., мы не годнй друковати, бо той хто ѣ писавъ, не пôдписавъ свого имени.

Про двохъ братôвъ-козакôвъ.

(КАЗКА.)

РАЗЪ колись бувъ такiй оденъ чоловѣкъ, и вôнъ бувъ нѣ бѣдный, нѣ богатый, отъ такъ по посерединѣ мавъ ся, за яке въ него господарство було, то якъ могъ, обходились обое зъ жѣнкою, бо дѣтей не було. А бувъ конець его огорода (ґрунту) великiй ставъ (вода). Одного разу вôнъ задумавъ пôйти въ той ставъ на рыбу. Прiйшовъ надъ берегъ воды, и приглянувсь що суть рыбы, спустивсь заразъ въ воду и заледви зробивъ 2—3 кроки водою ногами, а за хвилю зловивъ повный сакъ рыбъ, вылѣзъ зъ воды и збираесь до дому. а було до кôльканайцять рыбъ. Одна рыба найкрасша до него каже такъ: сю рыбу щось зловивъ и несешь, будете поживати обое зъ жѣнкою, а мене лишь саму абысь ты обчистивъ, зваривъ, и на 3 части роздѣливъ, и давъ 1 часть жѣнцѣ, то буде мати 2 хлопцѣ и то разомъ зъ золотыми головами, оба однаковй, 2-гу часть кобылѣ (клячи) бысь давъ, то буде мати 2 лошаки, такожь разомъ однаковй и зъ золотыми гривами, а 3-ту часть дашь зъѣсти собацѣ (суцѣ), то буде мати 2 песики разомъ однаковй золото-покрыти волосемъ (шерстiю). И то якъ хлопцѣ, такъ лошаки и песики тобѣ будуть скоро (живо) рости.

Прiйшовъ той чоловѣкъ до дому, тай такъ зробивъ, якъ рыба ему казала. Ажь отъ щось въ кôлька недѣль мае сука 2 песики, або щенюки, цѣлкомъ злотне на нихъ волосе а однакй якъ оденъ. А въ кôлька мѣсяцѣвъ его жѣнка мае 2 хлопцѣ зъ золотыми головами, на головѣ злотне волосе, ажь ясно вôдъ нихъ въ хатѣ. Незабавомъ потôмъ клячь мае 2 лошаки злотно-покрытои шерсти. Якъ ему рыба казала и такъ сталось, а такъ скоро ростуть тотй песики, хлопцѣ и лошаки. Були они при нимъ довгiй часъ, ажь якъ пôдойшли хлопцѣ до горы, а вже мали 15—16 лѣтъ, и одного разу порадились мѣжь собою, зложили сѣдла на тй конѣ, а якъ лишь всѣдлали, такъ заразъ и сьодла на нихъ золотй стали. Закликали тыхъ 2-хъ псôвъ коло себе, а самй сѣли на тй конѣ, и попрощались зъ дедимъ (отцемъ), и ано далѣ разомъ зъ тыми псами въ свѣтъ вандрувати. Ѣдуть они оба и говорять дорогою оденъ до другого, ажь на двѣ дороги прiѣхали, а мѣжь ними е хрестъ. Оденъ каже: — знаешь брате якъ буде теперь? Стали и стоять. — Будемо на отсимъ роздорожу розходитись. — Нехай и такъ буде — каже другiй — але закопаймо свои годинники пôдъ сей хрестъ (оба мали золотй годинники), а котрый зъ насъ поверне назадъ ты або я попри сей хрестъ н. пр. такъ, якъ я поверну назадъ, въ сю дорогу вступлю пôдъ хрестъ, и подивлюсь до твого годинника. Якъ живый (годинникъ вказуе) то десь й ты въ свѣтѣ ще жiешь, а якъ тихо буде стояти (не буде казати такъ-тикъ), то вже тебе на свѣтѣ нема, не жiешь. А якъ ты повернешь тутъ, то подивишь ся до мого годинника. Якъ буде выбивати годины, то ще десь я е, а якъ нѣ, мене вже нема, не жiю. И такъ оденъ за другого будемо знати. И заразъ розъѣхались, оденъ поѣхавъ въ одну дорогу, а другiй въ другу. И въѣхавъ той першiй гарный кавалокъ дороги, наступае вже нôчь, десь треба бы ночувати. Ѣде вôнъ далѣ, дивить ся на передъ себе, е щось и чорнѣе ся. Пôдъѣхавъ дальше приглядаесь, шопа а може хата, приближивсь и оглянувъ добре, а то стирта зъ сѣна, обснована довкола плотомъ зъ брамою. Злѣзъ зъ коня, отворивъ, гадае ночувати, пустивъ коня до сѣна, а самъ положивсь спати и песъ е коло него. Рано пробудивъ ся, зôбравъ себе и коня. Якъ выѣздивъ звôдти за собою запиравъ браму и на слупъ поклавъ дуката (старй грошѣ) за те, що зъ конемъ переночувавъ, якъ прiйде той властитель сѣна, бы собѣ дуката взявъ, и поѣхавъ далѣ въ дорогу. Але захтѣлось ему оглянути, чи далеко въѣхавъ, дивить ся, а на тымъ мѣсци, де ночувавъ, показавсь сильный огонь довкола стирты сѣна, а на самымъ верху въ серединѣ огню, стоить панна и дуже красна (подôбна) и кричить що силы все: вернись! вернись, мôй козаче та выратуй мене зъ сего огню. Вертаесь и думае вôнъ собѣ такъ: гей що се за якесь чудо може бути, тажь я вчера тамъ якъ прiйшовъ, то нѣкого не заставъ и тамъ ночувавъ, нынѣ звôдтамъ вôдходивъ нѣкого-мъ не лишивъ. Вернувъ ся до огню, и якъ бувъ на кони, такъ зъ конемъ въ той огонь, вхопивъ ей и здоймивъ на землю, она ималась его шiѣ, и перемѣнилась въ гадину, и обвилась довкола шiѣ. Тогды вôнъ вже на вѣки застрашивсь и не знае що таке зъ нимъ робить ся Якъ бымъ бувъ знавъ, що то таке нещасте, то бымъ не вертавъ ся назадъ, та най бы була згорѣла вразъ зъ сѣномъ. (Огню не було, якъ була и е цѣла стирта сѣна). Ще троха памятавъ, якъ выѣхавъ на дорогу, а на дорозѣ десь ему здавалось, що вôнъ ѣде по самй рамена (шiю) въ водѣ, и видить помежи тростину лозы и вербы, десь далеко и дуже далеко, гей бы на водѣ хата. А цѣлкомъ ѣде застрашеный, самъ не знае куда ѣде. А та гадина ему каже, що коло шiѣ обвинена: Чо ты ся козаче такъ настрашивъ? Не страхай ся й не смутись; ты не везешь справдѣ мене гадиною, але тоту панну щось выратувавъ зъ огню. И ще пытаесь его: знаешь де ѣдешь? Нѣ, каже, не знаю. На передѣ дороги видишь що, чи нѣ? Вôнъ каже: десь е далеко якесь, гей хата. То ты козаче до того маешь ѣхати, то моя хата. И ѣде все дальше, до той хаты зближае ся, а придивившись добре, то не лишь хата, але ще е коло ней якiсь стайнѣ, шпихлѣры и маґазины и т. и. такъ, якъ бы якiй дѣдичь тамъ, чи грабя, такъ великiй фôльварокъ. Приѣхавъ и ставъ передъ брамою, а та гадина зъ его шiѣ зсунулась на землю, и перемѣнилась, якъ була перше панною, а той на кони такъ зъумѣвъ ся зъ того, що ему таке чудо появилось, и зо страху не знавъ вôнъ, где е, чи на кони, чи вже такъ геть далеко, а дуже далеко въ земли. Заразъ брама отворилась на розказъ панны, а до козака каже: зъѣдь тутъ (на гофу), а коня заведи до стайнѣ. Злѣзъ зъ коня, заводить до стайнѣ, дивить ся, а для коня вже е зготоване ѣсти й пити (сѣно, овесъ и вода), вже и вечеръ наступивъ. Выйшовши зô стайнѣ, а е й песъ его коло него, панна до хаты кличе, и пôйшла въ хату. Прiйшовъ вôнъ коло хаты и ставъ, бо не знае въ котрй бы дверѣ ити, задумавсь надъ тымъ и каже: се таке, що треба ити въ середнѣ дверѣ? И ввôйшовъ, а то була найбôльша комната. И глядить по нѣй, чисто прибрана по серединѣ стôлъ зъ лямпою, 2 крѣсла и одно лôжко при стѣнѣ, и кôлько всего въ той комнатѣ, бôльшь нема нѣчого. Сѣвъ въ крѣсло коло стола, и сидить, ажь ту за хвилю не знае звôдки засвѣтилась сама лямпа, и сталась на столѣ для него вечера, (той часъ вже прiйшовъ, щобъ вечеряти). И тымъ вôнъ дуже зачудовавъ ся, бо не видѣвъ, щобы хто свѣтивъ лямпу, и клавъ вечерю, лишь то, що заразъ вчувъ якiйсь голосъ: то для тебе на столѣ, споживай. И на той гласъ вôнъ бере ся вечеряти, а по вечерѣ кладесь до лôжка спати. Чуе знову голосъ, хтось ему каже: за то щось ня выратувавъ зъ огню, мусишь бути тутъ въ сесѣ хатѣ 3 дни и 3 ночи. Будешь мати що ѣсти й пити а кôнь твôй такожь, и заразъ въ той хвили ничь нема на столѣ, и лямпа згасла, и не знати, хто бы такъ учинивъ, бо нѣкого другого въ хатѣ не було. Розôбравъ ся зъ страхомъ, лягъ на постѣль и спить. На другiй день вставъ вôнъ, а на столѣ вже для него е зготовлене снѣдане и т. д. все дѣялось ажь до третои ночи. А якъ вже прiйшла третя нôчь, чось сама лямпа вже не засвѣчуесь, и вечерѣ нема. Отъ знову ему якесь чудне диво до головы присуваесь. Але хтось торкнувъ дверми, входить до него та панна, що вôнъ ей привѣзъ на кони (перемѣнена въ гадину), то вже третои ночи сама ему внесла ѣсти, и засвѣтила лямпу. Каже ему: но! козаче, не страшь ся мене, що ты ту самъ такъ довго, а менесь не видѣвъ. Я до тебе говорила, але я тобѣ не показувала ся, ажь теперь прiйшовъ такiй часъ, и пора менѣ до тебе говорити, а тобѣ мене видѣти и до мене говорити, бо сеи ночи въ мене буде великiй баль, и кажу тобѣ живо вечеряти, бо зближаесь та година, що мають много зъѣхатись панôвъ до мене, и маешь мене вôдратувати вôдъ смерти. Якъ не вôдратуешь, то не жiешь. Сидить вôнъ за столомъ, лямпа ясно засвѣчена передъ нимъ на столѣ вже повечерявши, а панна вносить зъ виномъ склянку, и кладе передъ нимъ на стôлъ, тай каже: ты козаче тутъ маешь сидѣти, бо мусишь сидѣти и дивитись въ ту склянку зъ виномъ, а бôльше бысь нѣгде не дививъ ся, бо ту гостей буде и музика, а я мушу зъ кождымъ танцювати, и другй будуть также танцювати и то такъ, що ажь хата трястись буде, а ты того абысь не страхавъ ся, лишь въ то вино въ склянцѣ дивись и нѣгде окомъ не змигни. Такъ ему то розказала, тай пôшла до другои комнаты. Але заразъ таки незадовго чуе вôнъ, що на дворѣ великiй шумъ и грымотъ возôвъ, що вже зъѣздять ся. Вже увôйшла панна, отъ и гостѣ вже сходять ся, суть рôжнй паньства и музика выграваe, а танцями вôдбивають ся лоскоты, гопане нôгъ вôдъ землѣ, що ажь глушить уха, а панна зъ кождымъ въ танець йшла, якъ бы мусѣла. Якъ лишь прiйшла 12 год., то такъ стало тихо, якъ бы нѣкого въ хатѣ не було, лишь той козакъ зоставъ ся за столомъ: якъ дививъ ся въ склянку вина, такъ заснувъ. Рано схопивъ ся, дивить ся, а панна въ другимъ лôжку спить, що ще вôдъ коли тамъ той паробокъ, ще не видѣвъ, абы она лежала въ той хатѣ, де вôнъ черезъ той часъ сидѣвъ, а така бѣла, якъ бы була вмерша, такъ утомлена вôдъ забавы, танцѣвъ. Пробудилась, встала зъ лôжка и каже: знаешь козаче чо ты вчера въ то вино дививъ ся, я тобѣ скажу, то длятого я тобѣ казала дивитись въ него и нѣгде инде, бо якъ бысь бувъ глянувъ на тыхъ гостей, то зъ тебе не було бы и знаку, а мене бы були заразъ на куснѣ розôрвали, бо то були злй, лихй, нечистй духи. То ты вôдратувавъ мене и себе вôдъ смерти, теперь ты мôй, а я твоя. О нѣ! каже, не можу я зъ тобою женитись, чи дружитись, бо менѣ якось такъ, що я вôдъ тебе паненко мушу ще далѣ ѣхати въ свѣтъ. Вже збираесь и хоче ѣхати, жаль еѣ зробивсь и каже ему: но козаче, вжесь зôбравъ ся въ дорогу, але ще щось ти скажу. Ты десь далеко заѣдешь, и будешь мати зъ однымъ королемъ вôйну, и вôнъ тебе завоюе, вôдъ его кулѣ зъ своимъ войскомъ геть згинешь, але я тобѣ такъ зроблю, що ты ще потôмъ жити будешь. Вôнъ каже: та нехай и якъ буде, то таки дальше ѣду. Ну то ѣдь здоровъ, щаслива тобѣ дорога. А вôнъ ей вôдказавъ: зôстань ся здорова, и дякую тобѣ за добре й жичливе слово. Выѣхавъ за браму, а еѣ ще жаль за нимъ ставъ ся, и выбѣгла зъ хаты, и кликала: козаче, козаче, вернись, ще щось тобѣ вдарую, тай собѣ далѣ поѣдешь. Вернувъ ся назадъ, а она му каже такъ: на тобѣ сю хустку; якъ якiй тобѣ припадокъ станесь, то махнешь нею довкола себе, то заразъ будешь мати 12 жовнѣрôвъ на коняхъ, зъ зброею, (то кôлько всего твого войска), то якъ на жовнѣрахъ, такъ и на тобѣ буде мундѣръ, що куля его не вчепить ся. Другiй дарунокъ даю тобѣ такiй ножикъ малый, що хоть бы кôлько народа, то вôдъ него погине. Третый дарунокъ даю тобѣ отсю мошонку на грошѣ, то наколи и кôлько тобѣ треба, то все зъ него будешь брати, нѣколи порожный не буде. Поздоровили одно другого и розôйшлись. Панна вернулась до хаты, а козакъ поѣхавъ собѣ, куды гадавъ.

0 52 (Дальше буде).

И то правда...

— Ты такъ здорово выглядаешь — длячого-жь жебраешь?

— Бо ѣсти хочу.

— Чому-жь не працюешь?

— А, чому — бо тогдѣ ще гôрше ѣсти схочу...

ВСЯЧИНА.

Пѣсня про Америку.

Щобы знали на небеси,
що Малоросъ жiе деси
въ Америцѣ, въ вôльнôмъ краю,
нехай же всѣ о тôмъ знають:
Америка край богачѣвъ,
самыхъ великихъ брихачѣвъ,
неразъ тра красно просити,
щобъ на колачь заробити.
Америка нովь бы просо,
а тутъ народъ ходить босо,
черевики тра купити,
а нема чимъ заплатити.
Америка край богатый,
встыдно голоднымъ вмирати,
але трафилось въ мѣстѣ,
що вмеръ хто не мавъ що ѣсти.
Америка край богатый,
дуже добрый для богатыхъ,
а бѣдному кулакъ въ ротъ,
чи не такъ жiе народъ?
Почекайте вы богачѣ,
не конче вамъ всѣ колачѣ,
грошѣ, срѣбло и золото,
робôтникамъ лишь робота.
Америка — се свобода
и для бѣдного народа:
вôльно жити и вмирати,
лишь не вôльно парѣкати.

Написавъ Ш., Шамокинъ, Па.

Цареславним аґітаторам.

Ох, як би ви попики,
Мали милость к-народу,
То цареві крестики
Не носили-б с-переду.

А взяли-б крест з-другими,
На ваші, роскошні спини,
І, як Бог, в поті, в горю,
Таскали-б на ту гору,
Де людська доля куняє —
І правдоньки дожидає...

Омелян Прозора.

— Два Русины въ Йорктонъ (Канада) Стефанъ и Микола такъ собѣ бесѣдували: — „Куме, я тоту Марцю „пофиксую“, що вона на насъ брехнѣ робить и каже, що мы були у старôмъ краю лайдаками, піяками — а то неправда. Я вже довго терплю, але теперь не буду терпѣти. Теперь уже бабске право пропало у Канадѣ, Викторія уже померла.“ — Таке я чувъ мѣжь нашими Русинами въ Канадѣ. Гадають, що якъ Викторія (королева) померла, то вже нема права жѣнкамъ.

Ю. М.

МАТИ И СЫНЪ УРЛЬОПНИКЪ.

Сынъ: — »Варумъ«, не дасте лѣпшій цушпасъ? Се недобрѣй!

Мати: — Бо нема лѣпшого; обходись сыноньку й на такôмъ.

Сынъ: — А септемберрръ, октоберрръ, новемберрръ, децемберрръ — якъ смѣете таке казати?!!

Мати: — Йой, йой, сывоньку, не клени менѣ такъ гôрепько, бо земли тяжко!... Та-жь я тобѣ рôдна мати.

СРЕДСТВО ПРОТИВЪ КОМАРÔВЪ.

Звѣстно, що такъ въ Сполученыхъ Державахъ, якъ и въ Канадѣ, комарѣ не одному дали ся въ знаки. Є ихъ найбôльше въ вогкихъ и воднистыхъ околицяхъ; тамъ они правдивымъ нещастемъ для людей. Щобы вôдъ нихъ охоронити ся, треба покропити одежу, руки, лице и голову водою, въ якôй є розпущеный карболевый квасъ. Вода та однакъ не може мати бôльше въ собѣ, якъ 6 до 7 процентъ карболю, (значить оно, що пр. до 100 квартъ воды треба дати 6 до 7 квартъ карболю) и повинна задержати запахъ карболю. Сей запахъ именно має таку прикмету, що вôдстрашує не лишь комарôвъ, але й всякй иншй овады.

САМЪ ДО СЕБЕ.

Оденъ молодый мужъ такъ разъ говоривъ: »Якъ я старавъ ся о руку моеи нареченои, а при тôмъ натрафивъ-емъ на поважнй перешкоды, то кождого дня бувъ-емъ хорый на серце; а теперь, якъ я вже посѣдаю той скарбъ, то есмь хорый на жолудокъ«.

УСПОКОИВЪ.

Асекураційный аґентъ: — Єсли вы пане будете платити рôчно премiѣ по 100 дол., то по 30 лѣтахъ дôстанете $10.000!

Панъ: — Ажь по 30 лѣтахъ? Таже-жь до того часу може наступити конець свѣта!

Асек. аґентъ: — То нѣчо не шкодить; въ такôмъ выпадку дôстанете назадъ вашй вплаченй грошѣ.

ОПРАВДАНЫЙ ДОКАЗЪ.

— Длячого до тои реставрацiи не вôльно гостямъ впроваджувати зъ собою псôвъ?

— Понеже реставраторы потребують костей и вôдпадкôвъ зъ мяса для гостей...

— ЯКЪ росте нужда народу, показує ся найлѣпше зô зростаючого числа людей, що зголошують ся до притулкôвъ для крайно-убогихъ, якй є по бôльшихъ мѣстахъ. Року 1875 въ австрійскихъ притулкахъ знайшло захистъ 186 тысячь убогихъ, а вже въ 1897 роцѣ усѣхъ убогихъ по такихъ притулкахъ було бôльше якъ 404 тысячôвъ — себто пôвтретя раза бôльше. — Тягаръ удержаня сихъ убогихъ спадає на працюючій народъ, що платить податки, бо тй притулки удержують ся переважно зъ податковыхъ грошей.

Незабудьте!

Дня 4. юлія 1901. (нѣхто не буде робити) уряджуемо пикникъ на доходъ нашои рускои церкви въ Питсбурґъ, С. С., Па., въ Phoenix Park, McKees Rocks, Pa., заразъ коло дому Петра Канѣ. — Прійдѣть братя Русины зъ Питсбурґа, Алеґени, Микісраксъ, Карнеґи якъ найчисленнѣйше на ту забаву. То церковь ваша и наша, руска, а не мадярско-словеньско-чісто руска. Музика буде дуже добра, забава заповѣдаесь красно и величаво.

Просимъ незабути!

За раду церковну:
Захарій Соколъ,
Иванъ Пастирчикъ,
Арсеній Дудичь.
кураторы.

Важне.

Братство св. АА. Петра и Павла въ Ansonia, Conn. буде принимати новыхъ членôвъ за половину вступного въ мѣсяцю Юнію. Маємо честь повѣдомити всѣхъ Русинôвъ замешкалыхъ въ Ansonia, Derby, Sheldon, Seymour и Waterbury, щобъ громадно вступали до того товариства, бо тамъ знайдете помôчь и велику родину, що буде о васъ щиро старати ся! Також братство буде мати мітинґъ рôчный дня 30. юнія пôдъ мѣсцевою рускою церквою о год. 2. по полудни, на котрый всѣхъ братôвъ запрошуемъ. Тамъ будуть выбирати ся новй урядники на цѣлый рôкъ. Котрый членъ безъ важнои причины не явить ся, заплатить 50 цнт. кары.

За выдѣлъ братства:
Алексій Горбаль, предсѣд.,
Андрѣй Пôдбережнякъ, кас.,
Єронимъ Горбаль, заст. секр.

— **Братство** Успенія Пр. Богородицѣ въ Northampton, Pa. буде принимати дня 30. юнія новыхъ членôвъ безъ вступного. Нехай же кождый, що еще не забеспечивъ ся на выпадокъ слабости або смерти, до братства приступить, бо выпадки рôжного рода и слабости лучають ся часто.

Г. Онущакъ, секретарь.

„**КОМАР**“, одинокий гумористично-сатиричний орган на Руси. Виходить у Львові два рази на місяць під редакцією Івана Кунцевича. Передплата: цілорічна $2.00, піврічна $1.00. Адрес: „Комар“, Львів, улиця Куркова ч. 27. Замовляти можна через редакцію „Свободи.“

БРАТСТВО Св. АА. ПЕТРА и ПАВЛА ВЪ ANSONIA, CONN

А. Горбаль, предсѣд.; Ф. Студентъ, заступникъ председателя; Г. Горбаль, секретарь, Box 320, Derby, Conn.; А. Пôдбережнякъ, касіеръ, К. Горбаль заст. кас., Д. Шкуратъ капитанъ, Т. Цѣркотъ оп. хорыхъ, въ Ansonia, Яцко Качмаръ оп. хорыхъ въ Derby, Д. Сидорякъ дверникъ.

УРЯДЪ БРАТСТВА Св. ПРОРОКА ИЛИИ въ SCRANTON, PA.

Демко Лепко председатель, М. М. Югасъ записникъ, Стеф. Масляръ касіеръ, Семанъ Чипакъ контрольоръ, Андр. Вилицкій секретаръ. Листы адресовати до секретаря А. Вилицкого, Warren Str. No 8

Братство св. Петра и Павла въ Trauger, Pa.

Иванъ Червѣнка, председатель; Мацей Єндрекъ, мѣсто-предс.; Иванъ Гардый, секретарь, Box 7, Trauger, Pa.; Аладаръ Куждепій, записникъ; Петро Єленьовскій касіеръ.

Бр. св. О. Николая въ Troy, N. Y.

Председатель Пав. Рончковскій, застун. пред. Анд. Ксенич; секретаръ М. Бискупъ, касіеръ Петро Рончковскій, заст. кас. Пет. Бабякъ, контрольоры Фил. Гира, Ст. Ровчковскій, Ив. Слишь. Секретарь „Союза“ Петро Рончковскій.

УРЯДНИКИ БРАТСТВА Св. ІОАНА ХРЕСТИТЕЛЯ ВЪ TRAUGER, PA.

Ив. Фарипякъ, председатель; Ал. Семаницкій, мѣстопред.; Т. Ґривна, секретарь; М. Берецкій, касіеръ; контрольоры Д. Грицко и М. Ющакъ; дверникъ Пор. Подолякъ. Мітинґи вôдбувають ся кожду другу недѣлю по першôмъ въ гали церковной.

Урядъ братства св. Арх. Михаила въ Yonkers, N. Y. на рôкъ 1901:

О Вариха председатель, И. Щелецкій заступникъ, Варт. Дурнякъ секретарь, Титъ Дубець заступникъ, Анд. Драґанъ касіеръ, А. Телехъ заступникъ, С. Радко контрольоръ; опѣкуны хорыхъ: Афт. Дубянскій, Иванъ Спякъ, И. Павелчакъ, А. Сивикъ, С. Скирпанъ дверникъ, Д. Фешь заступникъ, Г. Микулякъ капитанъ.

Урядъ братства Трехъ Святителѣвъ въ Whitney, Pa.

Ив. Сопчишакъ председатель, Ив. Вознякъ заступникъ, Спир. Горощакъ касіеръ, П. Зевада секретарь, Анд. Шпрохъ писаръ, Ос. Дзюричко опѣкунъ хорыхъ, Вас. Кретъ дверникъ. Мітинґи вôдбувають ся кождои першои недѣлѣ по 15-ôмъ. Заложене 21-го февруаря 1900.

Чи вы братя все ще ходите по жидôвскихъ бучерняхъ и троите ся ихъ мясомъ? Вже часъ таке покинути и затямити собѣ, що два нашй патріоты

M. PAWLISHAK & M. KISIELOWSKI

отворили нову руску бучерню на Race Str., Olyphant, Pa.

Въ нихъ є знамените мясо, а таке смачне, що зъѣсте и пальцѣ оближете! Впрочѣмъ зайдѣть, спробуйте, але принесѣть и грошѣ, бо тамъ все „кешь“ (cash).

ВЪ ГОТЕЛЮ GUS MILLER

716 Carson Str.

достанешь всегда велику склянку свѣжого пива, добру перекуску, найлѣпшу палюнку — — — — —

S. S. Pittsburg, Pa.

ЮРКО ЦѢЦЮРА

River St. — OLYPHANT, Pa.

Маєготель — свѣжй трунки, добрй циґара. У него можна також дôстати смачну перекуску и переночувати.

МАЄ И КОНѢ; може тя повезти где хочешь: на хрестины, на весѣля, або перемуфовати.

Щобы за мною довго не шукали, проте подаю до вѣдомости моимъ пріятелямъ и знакомымъ, що я перепровадивъ ся вôдъ Рединского дипа и маю теперь готель на Market Str.

ТЕОДОРЪ ХОМЯКЪ,
готельничій въ Mt. Carmel, Pa.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ Д. ГОЛОДА

38 Green str., JERSEY CITY, N.J.

Кождый Русинъ маючій яку небудь потребу въ Ню Йорку, чи въ околици, повиненъ вступити до того готелю, бо тутъ достане найздоровшй и найтаншй напитки всякого рода и пораду, де най лучше купити шифкарту.

Гей Русины! чи знаєте вы дорогу до дешевого и доброго купна? Она веде просто до

Юрія Хиляка

въ OLYPHANT, PA.

Вы его певно добре знаєте. Въ него знайдете одинокій, найдешевшій, найлучшій и наймоднѣйшій сторъ зъ убранями. Купите добре „шифкарту“ и скоро а безпечно пôшле вамъ грошѣ до старого краю. Не гадайте однакъ, що то вже все — нѣ! Вôнъ має ще найпараднѣйшій салунъ въ мѣстѣ пôдъ назвою:

Anthracite Hotel.

Тамъ доперва погостите ся, якъ въ рôдной бабки на весѣлю.

C. M. HATHAWAY,

аґентъ вôдъ огневои асекураційнои компанiи.

Колектує також грошѣ за рентъ. Має два домы до ренту на Race str., три домы на продажь на Hill str., домы до мешканя або на продажь на Blakely, Olyphant, Pa.

ЦѢНА ДУЖЕ НИЗЬКА.

CHRISTIAN SCHMIDT,

203 W. Coal Str.
Shenandoah, Pa.

САЛУНІСТАМЪ ДО ВѢДОМОСТИ!

Я утримую на складѣ найлѣпшй напитки, якъ темперенційну соду, джиндерейлъ, саспрела, пиво въ бутелькахъ бѣле и червоне, вайсъ біръ и портеръ.

Ану салуністы спробуйте, а переконаєте ся!

ОДИНОКІЙ ПРАВДИВЫЙ въ Америцѣ РОСІЙСКІЙ СОРТОВАНЫЙ —ЧАЙ— ...пôдъ назвою... „САМОВАРЪ“.

Спроваджуесь сюда просто черезъ Сибиръ и продаесь тôлько въ готовыхъ запломбованыхъ пачкахъ для охороны любителѣвъ доброго чаю передъ фальшованемъ або продажею не стоячихъ нѣчого мѣшанинъ.

Чай розсылаємо по цѣлôй Америцѣ, если хто пришле десяту часть цѣны на задатокъ въ стемпахъ (почтовыхъ маркахъ) а решту заплатить при полученю пакунка C. O. D. Цѣна 60 цнт., $1., $1.50 $2.20 за фунтъ.

Чай въ пачкахъ ¼, ½ и однофунтовыхъ.

На пересылку почтою просимо всегда долучити 10 центôвъ бôльше за кождый фунтъ.

RUSSIAN BAZAAR
341 E. 10th Str.
NEW YORK CITY.

P. V. OBIECUNAS,

1118 Carson str., Pittsburg, Pa.

Має банкъ, заложеный въ 1894 р. Продає шифкарты на всѣ корабельнй лінiи дуже тано.

Посылає грошѣ до всѣхъ частей свѣта дуже скоро и безпечно.

Мешкає 4 „блоки“ вôдъ рускои церкви на „Савт-Сайдъ.“ — Вже часъ перестати ходити до чужихъ, а попирати свого. — Розмовите ся зъ нимъ по руски.

Ба-а-а, а се що?

Въ Ню Йорку выробляють Русины дуже добрй а танй юніовй сиґара. Русины и всѣ рускй бизнесмены замовляйте у свого, а не жидôвске дранте, що нѣчого не варта. Пишѣть на адресу:

John Parylak & Co.
406 E. 72 Str., New York City.

PATENTS

promptly procured, OR NO FEE. Send model, sketch, or photo for free report on patentability. Book "How to Obtain U.S. and Foreign Patents and Trade-Marks," FREE. Fairest terms ever offered to inventors. PATENT LAWYERS OF 24 YEARS' PRACTICE. 20,000 PATENTS PROCURED THROUGH THEM. All business confidential. Sound advice. Faithful service. Moderate charges.

Write to **C. A. SNOW & CO.** PATENT LAWYERS,
Opp. U. S. Patent Office, WASHINGTON, D. C.

JOS. KALUCKI,
въ Olyphant, Pa.

Вôнъ славну бучерню має;
Ковбасъ, шинокъ, мяса — всего
А якъ дає — причиняе,
Тому идѣть лишь до него!
Правда, що въ него »кешь« (cash)
але за щось доброго не жаль готовй грошѣ дати.

B. J. Keogh.

Продає всякй напитки темперенційнй, вайсбіръ и селцеръ.

СПЕЦІЯЛЬНЙ ОРДЕРЫ НА БАЛѢ, ПІКНИКИ, ВЕСѢЛЯ И ДРУГЙ ЗАБАВЫ ДОСТАРЧАЄ СКОРО.

Офисъ: 327 E. Centre Str.
SHENANDOAH, PA.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНІЧНЫЙ СТОРЪ

Russian Mercantile Co. Ld.

— ВЪ —

Shamokin, Pa.

327 Shamokin st.

Найбôльшій рускій компанічный сторъ въ Америцѣ. Заложеный ще въ роцѣ 1889, а теперь побольшеный, украшеный и на ново уряджений. Новый дôмъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за $18.000 доказує, що може компанічна робота. — Всѣ розумнй Русины належать до тои компанiи, купують зô свого власного стору значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертає сторъ сумою $2000.

Заряджає нимъ:

Теодоръ Федько

МИХАЙЛО БОСАКЪ,

Посылає грошѣ до краю въ протягу 14 днѣвъ.

Продає шифкарты такъ тано якъ и компанія въ Ню Йорку.

Продає тикеты колѣйовй до Ню Йорку.

Продає правдиву крайову палюнку и вино.

Має голсейлъ (wholesale) на всѣ американски трунки.

Задармо потверджує всякй паперы и дає раду, бо есть

Нотарь публичный, чоловѣкъ ретельный и честный.

M. BOSAK, Jones Str.
OLYPHANT, Pa

Гавріилъ Маливнякъ

Гуртовный складъ (Wholesale)
20 Market st.
SHAMOKIN, PA.

Має завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочôвкахъ зъ найлучшихъ броварôвъ, горѣвки и лікеры найлѣпшого ґатунку.

Братя! замовляйте у свого!

THE HOME BREWING CO.,
Shenandoah, Pa.

Вырабляе бѣле и червоне пиво, портеръ и ейлъ найлѣпшого ґатунку въ стейтѣ. Уживають лишь найлѣпшого ячменю и хмелю. Держить все чисто. — Услуга добра.

Union Beer.

Christian Schmidt, президентъ,
W. W. Rynkiewicz, секретарь.

Юліянъ Копыстяньскій
(Julian Kopyscianski)
424 Shamokin str.
ШАМОКІНЪ, ПА.

Первородный салюнъ рускій. — Найлучшй напитки можна ту дôстати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого ґатунку, горѣвки доскональй, цигара дуже добрй.

Спѣшѣть Братя Русины до свого братчика Юлька.

O. Murdza & Bros

46. Second st.
MT. CARMEL, Pa.
О. МУРДЗА и БРАТЬ.

Сторъ заосмотреный найлучшими товарами, спроваджоваными впростъ зъ першорядныхъ складôвъ. Живить вôнъ майже всѣхъ Русинôвъ въ Mt. Carmel. Продає також майнерскй одяги и посылае грошѣ до старого краю тано, точно, скоро и беспечно.

J. BOBKOWSKI

ПРЕДПРІЕМЦЯ ПОХОРОНОВЪ.

Вынаймае також „кòричи“ на похороны, крестины и весѣля по дуже низькихъ цѣнахъ.

300
PEARL and MULBERRY st
SHAMOKIN PA

Оденъ зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСÔБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ попоштує сего пива, то иншого вже не хоче пити.	Голова вôдъ него нѣколи не болить, бо есть здорове и поживне.

НЕ ТРЕБА ЄГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,

LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

Иванъ Глова.

JOHN GLOWA

(POSTMASTER

Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякй потрбнй рѣчѣ до житя. якъ також можна купити убраня майнерскй и звычайнй.

Посылае також грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и беспечно.

Продає шифкарты.

Не вôдъ нынѣ вже знають люде солідного Ивана Глову.

Dr. John Szlupas

421 Penn. Ave.
SCRANTON, PA.

Знаменитый лѣкаръ. Довголѣтна практика дала ему способнôсть стати добрымъ лікаремъ. Лѣчить успѣшно всякого рода хоробы. Має також свою власну аптику, въ котрôй выробляють ся дуже добрй и помочнй лѣкарства.

Розмовить ся по руски, литовски, польски и по англійски. — На цѣлôй околици знають добре Шлюпаса.

МАЄШЬ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ? CONDRAD LOTZ,

305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa. оправляе книжки всѣлякого рода, хочь бы якъ розтрясеній. Також робить книжки для братствъ, церковь, бизнесменôвъ и т. д. За роботу ґварантує.

РЕСТАВРАЦІЯ и КАВЯРНЯ.

TROMETTER'S
(Тромейтеръ)
Cor. Rock & Sunbury str.
SHAMOKIN, PA.

напротивъ National Bank.

Снѣданя, Обѣды, Вечерѣ

Въ кождôмъ часѣ можна дôстати такъ горячй якъ и зимнй перекуски. Потравы прилагодженй на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга солідна. Окремй комнаты для родинъ. Найлучшй вина, пива, лікеры, горѣвки и всѣ можливй напитки. Цѣна дуже мала.

Выробляе братскй машлѣ, шапки, вôдзнаки, хоругвы, уніформы.

Цѣнникъ и пробки высылае даромъ.

R. H. Morgan, 23 N. Main str.
SHENANDOAH, PA

— ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ —

ВАСИЛЯ ТУРКА

на Сторджисъ, Па.

Продає свѣжй трунки и добрй цигара. Має також галю — на весѣля и другй забавы.

T. TALPASZ

ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЬ
РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ
— и —
ГОТЕЛЬНИЧІЙ
246 Pearl Str.
Shamokin, Pa.

Недалеко рускои плебанiи.

Добрый вечеръ друже мой!
— Добрый вечерь, свате!
А куды такъ спѣшите?
— До Талпаша, брате!

Що за Талпашь? Зводки вôнъ?
— Та-жь краянъ нашь милый
— У него всѣ Русины
— Пôкрѣпляють силы!...

— Що за бриндзя й пиво тамъ!
— Обходить ся файно!
— Обслугуе якъ братамъ!
— Тано надзвычайно!

РУСКІЙ КРАВЕЦЬ.

Въ Шамокінъ, Па. мешкае рускій кравець

ПЕТРО КУЗМИЧЬ,

146 Lincoln str.

Робить вôнъ всѣлякй убраня мужескй складно и дешево.

Хто у него замовить убраие, нѣколи того не пожалуе.

Columbia Brewing Co.

Найлѣпше пиво, вайсбіръ, портеръ и ейлъ. У насъ роблять лишь тй, що належать до юніи.

Офисъ: 110 South Main Str.
SHENANDOAH, PA

Юрко А Прокоповичъ,

погребникъ, готельникъ, и Livery Stable.

— Галя на мітинґи и забавы, —

201 Jones Str., OLYPHANT, Pa.